

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobce **L. B.**, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5, Křížová 25, o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 42 Cad 273/2005 - 30, ze dne 6. 3. 2006,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 42 Cad 273/2005 - 30, ze dne 6. 3. 2006, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadla žalovaná (dále též „stěžovatelka“) v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, kterým bylo zrušeno její rozhodnutí ze dne 23. 11. 2005 a věc jí vrácena k dalšímu řízení. Tímto rozhodnutím Česká správa sociálního zabezpečení zamítla žádost žalobce o plný invalidní důchod pro nesplnění podmínek stanovených v ust. § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 155/1995 Sb.“). Žalovaná dospěla na podkladě posudku Okresní správy sociálního zabezpečení v Mostě k závěru, že žalobce není plně invalidní, neboť jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti poklesla z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pouze o 60 %.

V řízení o přezkoumání rozhodnutí žalované si krajský soud vyžádal posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti žalobce od posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v souladu s ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 582/1991 Sb.“). Posudková komise v posudku ze dne 21. 2. 2006 označila žalobce za plně invalidního

pro ztrátu pracovní schopnosti v rozsahu 70 %. Soud vyhodnotil tento posudek jako zcela hodnověrný a vzhledem k tomu, že jej žádná ze stran nezpochybnila, vzal jeho závěry za prokazané. Soud pak dospěl k závěru, že přezkoumávané rozhodnutí, které je s tímto posudkem v rozporu, nevyšlo ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Krajský soud proto rozhodnutí žalované zrušil a věc vrátil žalované podle ust. § 78 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), k dalšímu řízení.

Podanou kasační stížností napadla stěžovatelka rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem z důvodů podle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Stěžovatelka respektuje zjištění posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, že žalobce byl shledán plně invalidním. Právní názor, kterým ji soud zavázal, je ale do té míry vágní a neúplný, že jí brání v realizaci rozsudku. Z odůvodnění rozsudku je sice zřejmý závěr soudu, že žalobce je plně invalidní a že splnil nárok na jím požadovaný invalidní důchod, soud však nestanovil datum vzniku plné invalidity. Dle stěžovatelky by měl být právní názor soudu jednoznačně formulovaným pokynem pro správní orgán, jak má v řízení postupovat, což platí zvláště pro přezkumné řízení ve věcech důchodového pojištění se zřetelem na jeho zvláštní povahu. Z uvedených důvodů stěžovatelka navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Ve svém vyjádření ke kasační stížnosti žalobce nesouhlasil s podanou kasační stížností. K argumentaci stěžovatelky, že rozsudek krajského soudu je vágní a neúplný a že neuvádí datum vzniku nároku na plný invalidní důchod, poznamenal, že toto datum je stanoveno v posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v mezích uplatněných stížních bodů, jakož i ve smyslu ust. § 109 odst. 3 s. ř. s., a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud poukazuje na tyto pro posouzení věci rozhodné skutečnosti:

Žalovaná vycházela při posouzení žádosti žalobce o plný invalidní důchod ze závěrů obsažených v záznamu o jednání Okresní správy sociálního zabezpečení v Mostě ze dne 10. 11. 2005 o posouzení zdravotního stavu žalobce podle ust. § 8 zákona č. 582/1991 Sb. Podle jejího posudkového zhodnocení není posuzovaný schopen fyzicky namáhavých zaměstnání v třísměnném provozu bez možnosti dodržovat pravidelnou životosprávu. Jeho dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav odpovídá zdravotnímu postižení uvedenému v kapitole X odd. C položce 2, písm. c) přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění, tj. 60%. Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti ve smyslu § 6 odst. 4 a 5 citované vyhlášky se nemění. Posuzovaný není plně invalidní dle § 39 odst. 1 zák. č. 155/1995 Sb., ale je jen částečně invalidní dle § 44 odst. 1 zák. č. 155/1995 Sb. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti poklesla nejméně o 33%, nedosahuje však výše 66%. Nejedná se o zdravotní postižení odpovídající příloze č. 3 vyhl. č. 284/1995 Sb., umožňující soustavnou výdělečnou činnost jen za zcela mimořádných podmínek, ani se nejedná o zdravotní postižení odpovídající příloze č. 4 vyhl. č. 284/1995 Sb., značně stěžující obecné životní podmínky.

Krajský soud si při projednání žaloby vyžádal posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí. Posudková komise zhodnotila hlavní příčinu dlouhodobě

nepříznivého zdravotního stavu jako zdravotní postižení uvedené v kapitole X, odd. C, položce 2, písm. c) přílohy č. 2 k vyhl. č. 284/1995 Sb., kde je míra poklesu schopnosti výdělečné činnosti stanovena mezi 60 – 70 %. Komise tento pokles stanovila na 70 %, tedy na horní hranici rozmezí s ohledem na dlouholetý průběh onemocnění a výsledky léčby. Posuzovaný byl k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované plně invalidní podle ust. § 39 odst. 1 písm. a) zák. č. 155/1995 Sb., přičemž šlo o pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 66%.

Ve věci samé uvážil Nejvyšší správní soud takto:

Stěžovatelka se ve své kasační stížnosti domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Nepřezkoumatelnost soudního rozhodnutí spatřuje stěžovatelka v nesrozumitelnosti, resp. neúplnosti právního názoru soudu.

S touto námitkou stěžovatelky se Nejvyšší správní soud ztotožnil, zároveň však po posouzení napadeného rozsudku dospěl k závěru, že tento trpí vadou, ke které je Nejvyšší správní soud povinen přihlížet z úřední povinnosti, a to nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů rozhodnutí.

Podle § 157 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“) ve spojení s ust. § 64 s. ř. s. není-li dále stanoveno jinak, soud v odůvodnění rozsudku uvede, čeho se žalobce (navrhovatel) domáhal a z jakých důvodů a jak se ve věci vyjádřil žalovaný (jiný účastník řízení), stručně a jasně vyloží, které skutečnosti má prokázány a které nikoliv, o které důkazy opřel svá skutková zjištění a jakými úvahami se při hodnocení důkazů řídil, proč neprovedl i další důkazy, jaký učinil závěr o skutkovém stavu a jak věc posoudil po právní stránce; není přípustné ze spisu opisovat skutkové přednesy účastníků. Soud dbá o to, aby odůvodnění rozsudku bylo přesvědčivé.

Při přezkumu správních rozhodnutí o nároku na důchodovou dávku podmíněném zdravotním stavem neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Je však povinen přezkoumat, zda má posudek stanovené náležitosti a vyplývá-li z něj, zda posuzující orgán přihlédl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti k výsledkům vlastního šetření, jestli komise vycházela z lékařských zpráv a posudků vypracovaných odbornými lékaři o zdravotním stavu posuzovaného (§ 1 vyhl. č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení). Z posudku je nutno také ověřit, že komise zasedala v řádném složení, které odpovídá § 3 vyhlášky č. 182/1991 Sb. Dále se soud zabývá tím, zda jsou v posudkovém hodnocení obsaženy závěry o zdravotním stavu posuzovaného, a v případě, že posuzující orgány zjistily u posuzovaného dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu, a konečně zda stanovení poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti posuzovaného odpovídá této zjištěné příčině. Soud tedy z hlediska úplnosti posudku zkoumá, zda posuzující orgán učinil všechna potřebná zjištění k tomu, aby se mohl vypořádat se všemi rozhodnými skutečnostmi podle zákona č. 155/1995 Sb. a vyhl. č. 284/1995. Následně soud posuzuje, zda posudek splňuje požadavek přesvědčivosti, tzn. obsahuje náležité a logické zdůvodnění posudkových závěrů.

Krajský soud vyžádaný posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí z výše uvedených hledisek nezhodnotil. Uzavřel, že posudek komise je věrohodný a na jeho podkladě jsou závěry žalované o skutkovém stavu vyvráceny, aniž by bylo z odůvodnění rozsudku zřejmé, na základě jakých skutkových zjištění a úvah k tomu dospěl. Argument, že posudek komise žádná ze stran nezpochybnila, nemůže nahradit úvahu soudu, z jakých důvodů jej považoval za úplný a přesvědčivý. Přezkoumávaný rozsudek tak neobsahoval náležitosti stanovené v ust. § 157 odst. 2 o. s. ř. ve spojení s ust. § 64 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že rozsudek krajského soudu postrádá onu úplnost, srozumitelnost a přesvědčivost, která je ze strany zákona předpokládána a v případě krajského soudu i důvodně očekávána. Nejvyšší správní soud se rovněž ztotožnil s námitkou stěžovatelky, že právní názor soudu není v rozsudku náležitě vyjádřen. Pokud soud zaváže správní orgán právním názorem, je jednak nutné, aby z něj bylo zcela zřejmé, jak má správní orgán v dalším řízení postupovat, a dále aby ze soudního rozhodnutí vyplývalo, na základě jakých úvah soud k tomuto názoru dospěl. Jedině tak může být právní názor dostatečně přesvědčivý a působit na správní orgán, aby jej respektoval.

Na základě výše uvedeného Nejvyšší správní soud uzavírá, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a je nutno jej zrušit podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

Krajský soud v Ústí nad Labem v dalším řízení projednávanou věc opětovně přezkoumá a doplní odůvodnění rozsudku o náležitosti, jejichž absence zakládá nepřezkoumatelnost rozhodnutí, tj. aby z rozhodnutí soudu bylo především zřejmé, z jakých skutkových zjištění soud vycházel a jakými úvahami se řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů. V případě, že soud zruší rozhodnutí žalované a vrátí jí věc k dalšímu řízení, vysloví ve věci jednoznačný právní názor.

V novém rozhodnutí rozhodne krajský soud i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 14. února 2007

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu

